

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”

REZULTATELE MONITORIZĂRII POSTURILOR DE RADIO ȘI DE
TELEVIZIUNE
în luna martie 2011

În luna martie 2011, au fost monitorizate (de către echipa alcătuită din Blanca Croitor, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, coordonator Rodica Zafiu) 12 posturi de televiziune (**TVR 1, Antena 1, Pro TV, Realitatea TV, Prima TV, TVR 2, TVR Cultural, Kanal D, Antena 3, B1 TV, OTV și 10 TV**) și două posturi de radio (**Radio România Actualități și Europa FM**), alese în funcție de: audiență, acoperire națională, pondere a emisiunilor informative și de dezbatere, asumarea unui rol cultural și educativ.

S-au efectuat 300 de ore de monitorizare, urmărindu-se în primul rând transmisiunile de la orele de vârf, în special emisiunile de știri și dezbateri. Au fost monitorizate sub aspect lingvistic doar intervențiile verbale și mesajele scrise (titrări, crawluri) pentru care își asumă responsabilitatea redactorii și colaboratorii posturilor respective, nu și secvențele verbale aparținând invitaților în studio.

Având în vedere faptul că nu toate observațiile lingvistice se plasează la același nivel într-o ierarhie a abaterilor de la corectitudinea limbii, am păstrat principiul din perioadele precedente, separând erorile elementare, clare, indiscutabile, care pot fi verificate cu ușurință cu ajutorul instrumentelor normative existente (DOOM, gramatici), de cele mai puțin evidente, mai puțin importante sau de cele în cazul cărora sunt posibile controverse (și chiar oscilații ale normelor) de tipul: variante neliterare, variante care, deși nu sunt acceptate de DOOM, sunt înregistrate în DEX, bâlbâieli, repetiții, cacofonii, clișee, inadecvări de registru stilistic. Astfel, am disociat rezultatele monitorizării în *tabelele de erori pentru fiecare post monitorizat* (însoțite, ca și până acum, de indicarea formei corecte) și o *listă de recomandări* (la fel de importante, din punctul nostru de vedere, dar mai greu încadrabile într-o regulă explicită).

Vom insista, ca de obicei, asupra *erorilor elementare, unanim recunoscute ca atare de specialiști* și considerate semne ale lipsei de educație și de cultură; lista lor completă este cuprinsă în tabelele anexate acestui raport.

I. Grafie, punctuație, pronunțare

1. Grafie

1.1. Și în această perioadă de monitorizare am înregistrat **greșeli grave, elementare de grafie**. Acestea privesc:

- scrierea substantivelor, a adjectivelor și a verbelor (la imperativ) cu *ii / iii* final: „Nu vreau să îmi sperii **copii**” (Antena 1, 16.III) – corect: *copiii*; „**asasinându-și proprii** cetățeni” (Antena 1, 20.III) – corect: *propriii*; „Cu **ochi**-n patru” (TVR 1, 22.III) – corect: *ochii*; „**Zii**, că focul foc a luat”; „**Zii** lăutare că...” (10 TV, 12.III) – corect: *Zi* (sau *Zi-i*), *lăutare*;
- scrierea cu *ii* în interiorul cuvântului: „**fica** președintelui” (Antena 3, 18.III) – corect: *fica*;
- folosirea cratimei: „și noi avem 200, **mâncați**-aș” (Kanal D, 23.III) – *mânca-ți-aș*;
- scrierea greșită a unor forme verbale: „Omul bănuia că femeia cu care avea o relație îl **înșeală**” (Pro TV, 8.III) – corect: *înșală*;

• scrierea greșită a unor cuvinte derivate cu prefixe: „Un talent **înăscut**” (Antena 3, 3.III) – corect: *innăscut*.

1.2. Apar, în continuare, situații de **nerespectare a normelor ortografice** în vigoare:

• scrierea într-un cuvânt a pronomelor și a adjectivelor negative *niciun, niciunul, nicio, niciuna*: „**nici un** rău” (Prima TV, 5.III); „Televiziunile nu au **nici o** vină pentru ceea ce arată” (B1 TV, 27.III); „N-a fost **nici o** problemă între noi” (Pro TV, 8.III);

• scrierea cu *â* în interiorul cuvintelor: „Pămîntului” (Antena 1, 14.III) – corect: *Pământului*.

1.3. În textele scrise pe ecran am înregistrat numeroase **neglijențe** care ar putea fi ușor evitate prin recitirea textului înainte de apariția pe ecran: „Programul prezentat avea suportul **Comisie** Europene” (TVR 1, 24.III); „**Visează** să ajungă în Formula 1” (Kanal D, 20.III); „Cea **ma** bună soluție este sterilizarea câinilor” (Realitatea TV, 6.III); „Părinții au **focut** o plângere” (Realitatea TV, 9.III); „Pepe a reclamat-o pe **Oane** la poliție” (Realitatea TV, 28.III); „**asigrată**”, „**Mulțmesc**” (Prima TV, 3.III); „**transformâm**” (Prima TV, 8.III); „Sursa: **Eenimentul** Zilei” (B1 TV, 27.III); „toate lucrurile **estea** ei le știu” (Antena 3, 1.III); „**proprietară**”, „**sisnistrați**” (Antena 3, 13.III); „**Căt** de gravă...” (10 TV, 30.III); „mai stați un **sfer** de oră” (Pro TV, 2.III); „Guvernatorul BNR a **reinterpetat** mesajul dat” (Pro TV, 10.III); „**aseră**” (Antena 1, 3.III); „Sunt foarte **îngijorat**” (Antena 1, 11.III); „Lucrările de la Sala **Polivalantă** din Cluj” (OTV, 3.III); „cazul **Oane-Pepe**” (OTV, 29.III); „**artis** plastic” (TVR Cultural, 29.III); „pentru a candida la **președiția** Finlandei” (Pro TV, 10.III).

Una dintre cele mai frecvente încălcări continuă să fie lipsa semnelor diacritice, constantă pe crawlul postului OTV. Lipsa parțială a diacriticelor a fost înregistrată însă la aproape toate posturile de televiziune: „Explozie la o **fabrica** de cherestea” (TVR 2, 18.III); „Sunt singur. Ne-am **despartit**.” (Kanal D, 10.III); „cea mai **priceputa si descurcareata vedeta**” (Prima TV, 14.III); „să mă vadă **boxand**” (B1 TV, 12.III); „Pentru comenzi **si informatii apelati** la...” (B1 TV, 13.III) etc.

În unele situații, neglijența în (tehnoredactare) duce la apariția unor forme flexionare nepotrivite în context: „Cele mai vândute **ansamblurilor** de locuințe” (Antena 3, 12.III) – corect: *ansambluri*; „Președintele Agenției **Spațială** Română” (Pro TV, 9.III) – corect: *spațiale*; „**Șef** serviciului de comunicare” (Pro TV, 7.III) – corect: *șefa / șeful*; „**Mulți** unitați au trecut” (TVR Cultural, 21.III) – corect: *multe*.

În alte cazuri, sunt omise cuvinte, ceea ce poate duce la interpretarea eronată a mesajului: „FC Utrecht calificarea în Cupa Olandei” (OTV, 3.III) – corect: *FC Utrecht a ratat calificarea în Cupa Olandei*; „Activitatea seismică din Japonia va fi foarte intensă până 2022!” (Realitatea TV, 11.III) – corect: *până în 2022*; „Două femei au murit la Reșița, strivite de mal de pământ” (OTV, 3.III) – corect: *Două femei au murit la Reșița, strivite de un mal de pământ*.

1.4. O serie de greșeli privesc **folosirea cratimei**. Cratima lipsește:

• în substantivele compuse cu *șef*: „**procuror șef**” (TVR 1, 2.III), „**comisar șef**” (TVR 1, 24.III, TVR 2, 18.III, Kanal D, 2.III, Prima TV, 3.III, Pro TV, 10.III), „**comisarul șef**” (Realitatea TV, 9.III), „**editor șef**”, „**redactor șef**” (B1 TV, 27.III), „**inspector șef**” (TVR 2, 15.III), inclusiv în cele abreviate: „ing. **șef**” (TVR 2, 5.III), „cms. **șef**” (Prima TV, 3.III, B1 TV, 24.III) – corect: *procuror-șef, comisar(ul)-șef, editor-șef, redactor-șef, inspector-șef, ing.-șef, cms.-șef*;

• în substantivele compuse cu *prim*: „**prim ministru**” (TVR 1, 8.III, 16.III; TVR 2, 16.III); „**Prima doamnă** a Libiei” (Pro TV, 10.III) – corect: *prim-ministru, prima-doamnă*;

- în alte substantive compuse: „Crime cu **sânge rece**” (Pro TV, 3.III), „Minori, ucigași cu **sânge rece**” (Pro TV, 30.III); „ucisă cu **sânge rece**” (Antena 1, 30.III); „își luau **rămas bun**” (TVR Cultural, 21.III) – corect: *sânge-rece, rămas-bun*;

- în structurile de aproximare care conțin numerale cardinale: „au fost contactați într-o săptămână pentru **două trei** posturi” (TVR 2, 15.III) – corect: *două-trei* (sau *două, trei*);

- în adverbele compuse: „**azi dimineață**” (Pro TV, 16.III); „**Mâine seară**, la stadion” (Antena 1, 25.III); „**mâine seară**” (TVR Cultural, 7.III) – corect: *azi-diminează, mâine-seară*;

- în structura unor nume proprii: „Teatrul Țândărică: «**Albă ca Zăpada**»” (Pro TV, 10.III); „**Cluj Napoca**” (Realitatea TV, 4.III); „**Miercurea Ciuc**”, „**Piatra Neamț**” (Realitatea TV, 9.III); „DIICOT ȘI BCCO au descins în 8 locații din **Drobeta Turnu Severin**” (Realitatea TV, 30.III) – corect: *Albă-ca-Zăpada, Cluj-Napoca, Miercurea-Ciuc, Piatra-Neamț, Drobeta-Turnu-Severin/Drobeta-Turnu Severin*.

Am înregistrat și folosiri greșite, superflue ale cratimei: „Primăvara vine cu **job-uri**” (TVR 2, 29.III); „**job-uri** fără experiență” (Prima TV, 29.III) – corect: *joburi*; „își pot lua nepotul acasă două **weekend-uri** pe lună” (Realitatea TV, 4.III) – corect: *weekenduri*; „**dressing-ul**” (B1 TV, 26.III) – corect: *dressingul*; „în jurul **Washington-ului**” (TVR Cultural, 6.III) – corect: *Washingtonului*; „**TATĂ-L SCHIMBĂ SCUTECELE**” (Kanal D, 7.III) – corect: *tatăl*.

1.5. Lipsa blancului dintre cuvinte nu este numai o formă de neglijență, ci poate apărea și din necunoașterea regulilor: „Dacă a mai venit cineva aici **înafară de** tine să plece...” (Kanal D, 10.III) – corect: *în afară de*; „Repatriere **contracost**” (Pro TV, 30.III) – corect: *contra cost*.

1.6. Sunt folosite, în continuare, **abrevieri** ad-hoc, uneori și fără blanc după punctul care marchează abrevierea: „Sorin Blejnar – **preș. ANAF**” (Realitatea TV, 10.III); „**dir.gen.**” (Prima TV, 3.III); „**dir.gen.** companie securitate IT” (B1 TV, 24.III); „**dir.**firmă întreținere” (Prima TV, 10.III).

1.7. Am înregistrat și greșeli care privesc scrierea cu **inițială majusculă**. Unele constau în scrierea cu minusculă, în loc de majusculă, a unor substantive proprii: „pentru a marca Ora **pământului** în România” (Pro TV, 17.III); „ministrul de **externe**” (TVR 1, 17.III); „ministerul **sănătății**” (TVR 1, 24.III); „ministrul **sănătății**” (TVR 1, 29.III); „ministrul **transporturilor și infrastructurii**” (TVR 1, 29.III); „ministrul **educației**” (TVR 1, 30.III; Prima TV, 10.III). Altele privesc scrierea incorectă (probabil și sub influența limbii engleze sau a francezei) cu inițială majusculă a unor cuvinte: „Ploile continuă în **Sud și Sud-Vest**”, „Ninsori în **Vest și Sud-Vest**” (Prima TV, 3.III); „Ploi în jumătatea **Sudică a țării**” (Prima TV, 27.III); „**Director General** companie reciclare deșeuri” (B1 TV, 13.III); „Acest om a dat bani la **Stat** pentru pensie și **Statul** se face că nu îl cunoaște acum”, „Este obligația **Statului** de a asigura...” (Antena 3, 3.III), „expert în **Securitate Nucleară**” (Antena 3, 12.III).

1.8. Au fost înregistrate și greșeli de scriere (din necunoașterea formei corecte sau din neglijență în tehnoredactare) a unor cuvinte străine sau a unor nume proprii: „Cine e de vină? Pepe sau **Querrida?**” (Kanal D, 10.III) – corect: *Querida*; „Cântăreața **Cortney Love**” (Realitatea TV, 4.III) – corect: *Courtney*; „**Baconschi**” (B1 TV, 14.III) – corect: *Baconschi*.

2. Punctuație

2.1. Dintre greșelile de punctuație, continuă să fie numeroase cele care privesc utilizarea virgulei.

• Virgula lipsește în următoarele contexte:

(a) în situația elipsei verbului: „Legea prostituției_ respinsă” (TVR 1, 2.III), „Evazionștii_ la control” (TVR 2, 5.III), „Adelina_ mireasă din nou?” (Kanal D, 11.III);

(b) înainte de conjuncțiile coordonatoare adversative (*dar, iar, ci*): „Nu știu cum se numesc_ dar când mi se pune în față” (Pro TV, 6.III), „distanța este extrem de mare_ iar particulele [...]” (Pro TV, 17.III), „liderii PDL sunt proamericani_ iar liderii PSD” (OTV, 28.III), „Am încercat cu cricul_ dar nu am reușit” (Pro TV, 31.III);

(c) pentru a separa două propoziții principale juxtapuse: „L-au arestat_ ce mai vrei?” (Kanal D, 4.III), „Îți dau banii_ îmi dai chitanța” (TVR 2, 5.III), „Nu mai cumpărăm mâncare_ luăm băutura” (Kanal D, 7.III), „Dar n-are lumea treabă cu tine_ trebuie să vadă altcineva” (Kanal D, 17.III), „Nu avea viteză_ nu avea nimic” (TVR 2, 30.III);

(d) pentru a izola de restul enunțului o apozitie sau o structură apozitivă extinsă: „Ministrul de Interne, Traian Igaș_ a declarat” (Pro TV, 10.III), „Filip Goloșokin, comisarul militar_ se întorsese” (TVR Cultural, 21.III), „Marius Petcu, liderul CNSLR_ a fost prins luând mită” (B1 TV, 24.III);

(e) pentru a separa un vocativ sau o interjecție de restul enunțului: „Geani_ o să faci recurs?” (Pro TV, 3.III), „Mergeți în altă parte_ doamnă, la noi...” (Pro TV, 3.III), „Plecați_ bă_ de aicea” (Pro TV, 3.III), „Nu e de glumă_ măi!” (Kanal D, 20.III), „Așa e_ domnule_ cu liderii de sindicate” (Realitatea TV, 22.III);

(f) pentru a izola o circumstanțială condițională antepusă: „Dacă o femeie ține contabilitatea_ are nevoie de ajutorul unui bărbat” (TVR 2, 8.III), „Dacă a mai venit cineva aici în afară de tine_ să plece...” (Kanal D, 10.III);

(g) pentru a izola o circumstanțială cauzală: „Irina nu vrea să se întoarcă înapoi_ că mami o bate” (Pro TV, 3.III), „Nu-mi place de Pepe_ că are nasul între urechi” (OTV, 30.III);

(h) pentru a izola o secvență metadiscursivă: „Cu alte cuvinte_ spuneți că Agenția Internațională...” (Pro TV, 18.III).

• Virgula apare incorect în următoarele situații:

(a) între subiect și predicat sau între subiectivă și regentă: „Cine vrea_ îi eutanasiază” (Realitatea TV, 6.III), „În câteva minute vine la Nașul_ Măriuca Vulcănescu” (10 TV, 10.III), „Regal_ poate însemna altceva de la mireasă la mireasă” (Antena 1, 11.III), „Faptul că de 4 zile nu poate să scadă temperatura în reactor_ spune multe” (Kanal D, 17.III), „CINE NU E VEDETA_ STĂ LA COADĂ!” (Kanal D, 25.III), „Cine schiază_ se... bronzează” (Pro TV, 26.III), „Orice vine pe alte căi_ e bine primit” (Antena 1, 30.III);

(b) între regentă și completivă: „Primăriile ar putea decide_ dacă eutanasiază sau nu câinii fără stăpân” (Realitatea TV, 6.III);

(c) în coordonarea disjunctivă: „pentru că lucrurile erau mutate prin casă_ sau lipseau” (Pro TV, 16.III);

(d) pentru a izola o structură apozitivă denominativă (și nu explicativă) de restul enunțului: „Măriuca Vulcănescu, fiica marelui intelectual român_ Mircea Vulcănescu, care a murit ca un martir în închisorile comuniste!” (10 TV, 10.III).

2.2. Semnul exclamării lipsește în câteva contexte – exclamative sau imperative – în care ar fi fost obligatoriu: „Hoților, tâlharilor_” (Kanal D, 4.III), „Trăiască samba_” (TVR 2, 5.III).

2.3. Relativ frecventă este folosirea altor tipuri de ghilimele decât cele specifice ortografiei românești: "Întrebați cu grijă!" (Prima TV, 3.III), "Esența vinului" (TVR 2, 5.III), moțiunea "codul Boc" (Prima TV, 16.III), "păcatele" lui Petcu (Prima TV, 27.III) – corect: „ ”.

2.4. Rar, s-a înregistrat absența apostrofului: „Dă-i drumu_...” (Kanal D, 2.III).

3. Pronunțare

3.1. În acest domeniu, una dintre cele mai frecvente greșeli continuă să fie rostirea greșită a lui *x* intervocalic: „executare [ecsecutare] silită” (Prima TV, 14.III); „de exemplu [ecsemplu]” (Antena 3, 19.III); „spre exemplu [ecsemplu]” (Antena 1, 30.III); „nu există [ecsistă] urme de forțare” (Antena 1, 30.III); „la examenul [ecsamenul] medico-legal” (OTV, 27.III); „mai exact [ecsact], fumul degajat” (Pro TV, 7.III); „exact [ecsact] cum ați spus și dumneavoastră” (OTV, 14.III); „mai exact [ecsact], pentru toți telespectatorii” (OTV, 23.III); „spune exact [ecsact] ceea ce ați spus dumneavoastră” (OTV, 27.III); „exact [ecsact] cum spunea și colegul meu” (OTV, 28.III); „l-am cunoscut exact [ecsact] așa” (TVR Cultural, 7.III) – corect: [egzecutare], [egzemplu], [egzistă], [egzamen], [egzact].

3.2. Am înregistrat destul de frecvent rostirea greșită a numeralelor compuse: „nouăsprezece la optisprezece” (TVR 1, 11.III); „optăsprezece milioane” (Prima TV, 14.III); „optisprezece zile” (Prima TV, 14.III); „optisprezece ani” (10 TV, 10.III); „pe optisprezece s-a întâmplat”, „la data de optisprezece a treia” (OTV, 27.III); „cea de-a optisprezecea ediție” (B1 TV, 13.III) – corect: *optsprezece*, *a optsprezecea*.

3.3. Față de etapele de monitorizare precedente, nu am mai înregistrat rostirea hipercorectă, cu [e] inițial, în loc de [ie], a formelor verbului *a fi* și ale pronumelui personal cu *e* grafic inițial. A apărut însă greșeala complementară, rostirea [ie], în loc de [e], la inițiala unui neologism: „ședința anuală a euroregiunii [ieuroregiunii]” (Radio România Actualități, 30.III) – corect: [euroregiunii].

3.4. Au fost înregistrate forme greșite ale unor cuvinte: „mii de japoneji” (Radio România Actualități, 17.III) – corect: *japonezi*; „vizionarea garderopei scorpiei de la Izvorani” (OTV, 4.III) – corect: *garderobei*; „echipei de rugbi [ruibi] a clubului” (Antena 1, 11.III), „șoc la naționala de rugbi [rugbi]” (Antena 1, 17.III) – corect: [*ragbi*]; „Are servicii la CFR” (Realitatea TV, 22.III), „avea o relație foarte bună cu toată lumea de la servicii” (OTV, 12.III), „care era de servicii la 112” (OTV, 23.III), „ei n-au servicii” (OTV, 23.III) – corect: *serviciu*; „le fură banii de pe ștatul de plată” (Antena 3, 16.III) – corect: *statul*; „dacă PDL are propiile sondaje” (Antena 3, 31.III) – corect: *propriile*.

3.5. La multe posturi, au apărut greșeli de accentuare: „prevederile” (Europa FM, 1.III) – corect: *prevederile*; „o vedeți pe Monica genul de femeie, de mamă...?” (OTV, 14.III) – corect: *vedeți*; „reporterului incognito” (OTV, 4.III) – corect: *incognito*; „mesaje cu caracter politic” (OTV, 30.III) – corect: *caracter*; „curator” (TVR Cultural, 17.III) – corect: *curator*; „seif” (Realitatea TV, 28.III, Antena 3, 24.III) – corect: *seif* (o singură silabă); „februarie” (Prima TV, 14.III) – corect: *februarie*; „înconjurul” (10 TV, 21.III) – corect: *înconjurul*. Greșelile de accentuare afectează și numele proprii: „În această poveste, domnul Funeriu ne interesează” (Realitatea TV, 31.III), „Ministrul Daniel Funeriu”, „Chiar de la ministrul Educației, Daniel Funeriu”, „recunoscut și de ministrul Funeriu” (Antena 1, 30.III) – corect: *Funeriu*.

II. Gramatică

4. Greșeli de morfologie

4.1. Forme greșite ale unor verbe

4.1.1. Formele hibride de indicativ imperfect *vroiam, vroia, vroiau* etc., în locul celor corecte, fără *-r-* în radical – *voiam, voia, voiau* etc. –, se folosesc la multe dintre posturile monitorizate:

- „știi că **vroiai** să-l crești” (Kanal D, 7.III);
- „El **vroia** ca pe buletinul soției lui să nu mai apară adresa de la Izvorani” (Realitatea TV, 15.III);
- „că nici ei nu prea **vroiau** treaba asta” (Europa FM, 14.III);
- „Asta **vroiam** să te întreb” (Antena 1, 11.III);
- „**Vroiam** să te-ntreb” (Prima TV, 13.III);
- „Puteați să folosiți un pahar dacă **vroiați** să beți apă?” (OTV, 4.III);
- „Anumite clanuri de proxeneți din Bacău **vroiau** să o răpească” (OTV, 8.III);
- „Oamenii **vroiau** să ajungă de la Vârful Omu la Bran” (Pro TV, 5.III);
- „De-asta și **vroiam** să...” (Radio România Actualități, 30.III);
- „**vroiau** neapărat să plece” (Antena 3, 16.III);
- „și noi **vroiam** să vedem” (TVR 1, 2.III);
- „Asta **vroiam**, s-ajungem aici, să discutăm un pic despre context” (TVR Cultural, 15.III);
- „doar **vroiam** să vă introduc puțin în atmosfera de aici” (TVR Cultural, 7.III).

4.1.2. La unele posturi, continuă să fie folosite formele greșite de conjunctiv *să aibe* și *să aivă*, în locul celei corecte, *să aibă*:

- „și merită **să aibe** descendență” (Europa FM, 2.III);
- „numai **să aivă** afecțiunea” (OTV, 8.III);
- „s-ar putea **să aibe** vreo noimă” (Antena 3, 16.III).

4.1.3. La unele posturi persistă folosirea verbului *a trebui* cu forma de indicativ prezent, persoana a III-a plural *trebuieșc*. Pentru indicativ prezent este corectă doar forma (unică pentru toate persoanele și numerele) *trebuie*:

- „**trebuieșc** însă luate la timp” (Antena 1, 17.III);
- „Apar averi ilicite, care **trebuieșc** demonstrate” (OTV, 6.III);
- „Zicând că aceste două dosare **trebuieșc** conexate” (OTV, 12.III);
- „Toate legumele **trebuieșc** folosite” (Prima TV, 21.III).

4.1.4. Uneori, la indicativ mai-mult-ca-perfect, formele de plural sunt folosite fără segmentul *-ră*: „pentru că deja **apucasem** să vorbim noi aici” (OTV, 23.III).

4.1.5. S-au înregistrat forme greșite ale unor verbe de conjugarea I (*a se îmbarca, a înfierbânta*), persoana a III-a, cu sufixul *-ez*:

- „câți au reușit **să se îmbarcheze**” (Antena 3, 19.III) – corect: *să se îmbarce*;
- „o evoluție prea bruscă **înfierbântează** prea multe minți” (TVR 2, 8.III) – corect: *înfierbântă*.

4.1.6. Verbul *a preceda*, de conjugarea I, este folosit greșit ca și cum ar fi de conjugarea a III-a – **a precede*: „festivalul anual care **precede**” (TVR Cultural, 5.III) – corect: *precedă*.

4.1.7. Cea mai frecventă greșeală este accentuarea pe sufix, în loc de radical, a verbelor de conjugarea a III-a, la imperativ, persoana a II-a plural, atunci când sunt urmate de clitice pronominale:

- „Credeți-mă!” (B1 TV, 27.III) – corect: *credeți-mă!*
- „E o știre de bine, credeți-mă!” (TVR 2, 3.III) – corect: *credeți-mă!*
- „Spuneți-mi mie!” (B1 TV, 28.III) – corect: *spunueți-mi!*
- „Spuneți-ne, vă rog, care este motivul prezenței dumneavoastră aici” (Realitatea TV, 30.III) – corect: *spunueți-ne!*
- „Doamnă, spuneți-mi aici ce se întâmplă” (OTV, 16.III) – corect: *spunueți-mi!*
- „Spuneți-mi încă de la început” (Radio România Actualități, 30.III) – corect: *spunueți-mi!*
- „Scrieți-ne!” (TVR 1, 13.III) – corect: *scrireți-ne!*
În cazul unor verbe, această greșeală atrage și realizarea unor alternanțe vocalice:
- „făceți-i un semn” (OTV, 4.III) – corect: *făceți(-i).*

4.1.8. În această etapă de monitorizare s-a remarcat accidental și tendința de atragere a unor verbe cu infinitivul în *-ea* în clasa verbelor cu infinitivul în *-e*, verbul *a apărea* fiind folosit ca și cum ar fi de conjugarea a III-a, **a apare*: „Dacă **ar apare** un cutremur în România” (Realitatea TV, 23.III) – corect: *ar apărea*.

4.2. Forme greșite ale unor substantive

4.2.1. Sunt înregistrate și în această etapă de monitorizare oscilații în folosirea desinențelor de feminin singular, genitiv-dativ, *-e* și *-i*:

- „Succesul **medicinii** integrate” (OTV, 3.III) – corect: *medicinei*;
- „pe marginea **groapei**” (Pro TV, 9.III) – corect: *gropii*;
- „orele **amiezei**” (Radio România Actualități, 17.III) – corect: *amiezii*.

Substantivul *margine* este folosit cu forma neliterară de genitiv *mărginii*. Acest substantiv nu marchează suplimentar genitivul prin alternanța *a-ă*: „la marginea **mărginii**” (OTV, 27.III) – corect: *marginii*.

4.2.2. Substantivul *mass-media* este folosit uneori, în conformitate cu o normă mai veche, ca termen invariabil. Acest substantiv a fost asimilat sistemului morfologic al limbii române și are la genitiv-dativ, conform normelor actuale, desinența specifică substantivelor românești de genul feminin – *mass-mediei*:

- „hățișul acesta al **mass-media**” (OTV, 25.III);
- „reprezentanții **mass-media** spun că legea” (TVR Cultural, 14.III);
- „receptori critici ai mesajelor **mass-media**” (TVR Cultural, 19.III).

4.2.3. Accidental, se observă folosirea în poziția vocativului, feminin plural, a unei forme omonime cu cea de nominativ:

- „Hai, **fetele!**” (Kanal D, 7.III) – corect: *fetelor*;
- „**Fetele**, sunteți emoționate?” (B1 TV, 27.III) – corect: *fetelor*.

4.2.4. Forma de plural a substantivului *seminar* (cu sensul „lecție practică, cerc de studiu”) este *seminare*, cu desinența *-e*. Pluralul *seminarii* (care nu mai este acceptat de norma în vigoare) ar corespunde formei vechi de singular *seminariu*: „în clădirile în care țin cursuri, **seminarii** sau laboratoare” (Radio România Actualități, 10.III).

4.2.5. Se remarcă tendința foarte extinsă de exprimare a genitivului sau a dativului numelor proprii de genul feminin terminate în vocală cu ajutorul mărcii *lui/lu'*, în locul exprimării flexionare:

- „**Lu' Gabriela** Botezatu din Rădăuți i-a luat și prizele” (OTV, 6.III) – corect: *Gabrielei Botezatu*;
- „au transmis prin SMS-uri **lui Mirela**” (OTV, 12.III) – corect: *Mirelei*;
- „că este vorba **lui Oana Zăvoranu**” (OTV, 13.III) – corect: *Oanei*;
- a făcut ca opinia publică să treacă în tabăra **lu' Monica**” (OTV, 17.III) – corect: *Monicăi*;
- „la ceas de frondă a **lu' Oana**” (OTV, 25.III) – corect: *Oanei*;
- „cascadorul **lui Andreea Marin**” (OTV, 30.III) – corect: *Andreei*;
- „îi aparține **lu' Oana Zăvoranu**” (Pro TV, 31.III) – corect: *Oanei*.

De asemenea, se observă exprimarea genitivului sau a dativului substantivelor comune cu prepoziția *la*, în locul marcării flexionare:

- „de să pune în spate, la luneta **la mașină**” (OTV, 12.III) – corect: *mașinii*;
- „Să schimbăm titlul **la emisiune**” (OTV, 25.III) – corect: *emisiunii*;
- „Dacă te folosești dă funcție și le bagi pă gât **la prefecturi**” (OTV, 6.III) – corect: *prefecturilor*.

4.3. Flexiunea pronumelui și a numeralului

Exprimarea genitiv-dativului cu marca *lui*, în locul marcării prin desinențe a fost înregistrată și în cazul unor pronume:

- „Cui dai, **lu' ăla** care are casă?” (OTV, 6.III) – corect: *ăluia*;
- „Gabriela Botezat, **lu' care** i-a luat hainele” (OTV, 6.III) – corect: *căreia*;
- „nu aveți telefonul lui, al lor, al **lu' cineva**?” (OTV, 27.III) – corect: *cuiva*.

Am întâlnit exprimarea prepozițională a cazurilor oblice și în contextul numeralului colectiv *amândoi*. Acest numeral marchează cazurile oblice prin desinențe: „Eu sunt împotriva **la amândoi**” (OTV, 6.III) – corect: *amândurora*.

4.4. Forme greșite ale unor adjective

Adjectivul invariabil *roz* este folosit la feminin singular cu forma acordată, nerecomandată, *roză*: „situația tramvaielor nu e una **roză**” (Antena 1, 25.III) – corect: *roz*.

Se întâlnește sporadic forma de feminin plural *ultimile*, folosită în locul celei corecte, *ultimele*: „în **ultimile** trei săptămâni” (TVR 2, 8.III).

4.5. Forme greșite ale unor adverbe

O greșeală foarte răspândită este înlocuirea formelor adverbiale *maximum* și *minimum* cu cele ale adjectivelor corespondente, *maxim* și *minim*:

- „Ancheta va dura **maxim** treizeci de zile” (Realitatea TV, 15.III);
- „pentru **maxim** câteva minute” (Europa FM, 2.III);
- „**maxim** 24 de ore” (Antena 1, 17.III);
- „apartamente pentru **maxim** 4 persoane” (Prima TV, 27.III);
- „**maxim** trei ceaiuri” (OTV, 4.III);
- „**maxim** o oră” (Pro TV, 16.III);

- „**maxim** 3%” (TVR 1, 30.III);
- „la ora 19, **maxim** 20” (TVR 2, 16.III);
- „autostrăzile Românei au câțiva kilometri, **maxim** de ordinul sutelor” (Radio România Actualități, 3.III);
- „**minim** 50%” (TVR 1, 30.III).

Forma *maxim* este folosită greșit și în locuțiunea adverbială *la maxim*, în loc de *la maximum*:

- „Primăvara **la maxim**” (Antena 1, 1.III);
- „Mihai Bendeac îți aduce comedie **la maxim**” (Antena 1, 11.III).

5. Greșeli de sintaxă

5.1. Dezacordul

5.1.1. Dezacordul dintre predicat și subiect

Am înregistrat diverse tipuri de dezacord între predicat și subiect. Unele dezacorduri se produc prin atracția altui termen din enunț, din cauza topicii componentelor enunțului. Altele au cauze semantice, atunci când există o neconcordanță între forma și sensul unui termen aflat în poziția de subiect. Adesea, cei doi factori (atracția și sensul) se combină. Pe lângă factorii interni limbii, contribuie la apariția dezacordurilor diverși factori specifici comunicării orale: neanticiparea mesajului, neatenția, rapiditatea comunicării. Exemplele sunt de la majoritatea posturilor monitorizate:

- „în calitate de om **care m-am născut** în România (...) și **muncesc** la București” (Antena 3, 1.III) – corect: *în calitate de om care s-a născut în România (...) și muncеște la București*;
- „vă rog să le comentați ca om **care veniți** din opoziție” (Antena 3, 1.III) – corect: *vă rog să le comentați ca om care vine din opoziție*;
- „era unul dintre intelectualii români din Transilvania **care a luptat** pentru...” (10 TV, 15.III) – corect: *era unul dintre intelectualii români din Transilvania care au luptat pentru...*;
- „vă văd o femeie **care știți**” (OTV, 27.III) – corect: *vă văd o femeie care știe*;
- „dă ochii cu unu’ dintre cei **care era** de față atunci când a fost bătut” (OTV, 12.III) – corect: *dă ochii cu unu’ dintre cei care erau de față atunci când a fost bătut*;
- „...spun că **angajatorul nu vor** mai plăti sporuri” (Antena 3, 8.III) – corect: *...spun că angajatorii nu vor mai plăti sporuri*;
- „**noi**,ăștia din București, adică Românică, **aleargă** foarte...” (Antena 3, 11.III) – corect: *noi,ăștia din București, adică Românică, alergăm foarte...*;
- „ne uităm și noi pe calendar și constatăm aceste **coincidențe** care, din păcate, nu cred că pe cineva din țara asta îl **face** să trăiască mai bine...” (Antena 3, 31.III) – corect: *ne uităm și noi pe calendar și constatăm aceste coincidențe care, din păcate, nu cred că pe cineva din țara asta îl fac să trăiască mai bine...*;
- „Nu **s-a putut** opri aceste **procesе**” (Realitatea TV, 15.III) – corect: *Nu s-au putut opri aceste procese*;
- „mi s-a **făcut vrăji**” (OTV, 16.III) – corect: *mi s-au făcut vrăji*;
- „dar **studiile** acolo le **aduce** o diplomă mult mai valoroasă” (Radio România Actualități, 17.III) – corect: *dar studiile acolo le aduc o diplomă mult mai valoroasă*;
- „prețul biletelor de avion **sunt** în continuă creștere” (Antena 1, 20.III) – corect: *prețul biletelor de avion este în continuă creștere*;
- „**fiecare** dintre prietenii acestui cuplu **și-au ales** să fie de partea...” (Antena 1, 30.III) – corect: *fiecare dintre prietenii acestui cuplu și-a ales să fie de partea...*;

● „**Doamna Merișoreanu** purta la dânsa poze cu ea pe care să le dea fanilor în caz că **se-ntâlnesc** cu ei pe stradă” (Europa FM, 3.III) – corect: *Doamna Merișoreanu purta la dânsa poze cu ea pe care să le dea fanilor în caz că se-ntâlnește cu ei pe stradă*;

● „e destul de supărat că îi vor fi tăiate degetele. Să zică mersi că nu i-**au degerat altceva**, să i se taie altceva” (Europa FM, 3.III) – corect: *e destul de supărat că îi vor fi tăiate degetele. Să zică mersi că nu i-a degerat altceva, să i se taie altceva*;

● „Pe 16 martie, **Europa FM și Par Avion te trimit** la concert” (Europa FM, 3.III) – corect: *Pe 16 martie, Europa FM și Par Avion te trimit la concert*;

● „am constatat că foarte mulți **români ați urmărit** aceste sacrificii” (10 TV, 16.III) – corect: *am constatat că foarte mulți români au urmărit aceste sacrificii*;

● „eu zic că **melodiile frumoase și muzica bună va dăinui**” (OTV, 6.III) – corect: *eu zic că melodiile frumoase și muzica bună vor dăinui*;

● „iar din el a mai rămas doar **cărămizile**” (OTV, 26.III) – corect: *iar din el au mai rămas doar cărămizile*.

5.1.2. Dezacordul adjectivelor numerale

Ca și în alte etape de monitorizare, am înregistrat destul de frecvent dezacorduri ale adjectivelor numerale compuse, fiind folosite formele de masculin în locul celor de feminin. Se poate vorbi de o tendință de invariabilizare a numeralului compus:

● „**doisprezece** amendamente” (Antena 3, 8.III) – corect: *douăsprezece amendamente*;

● „**doisprezece** luni” (Antena 3, 26.III; TVR 2, 18.III) – corect: *douăsprezece luni*;

● „**doisprezece** mii de euro” (Antena 3, 19.III; Antena 1, 3.III; 10 TV, 22.III) – corect: *douăsprezece mii de euro*;

● „sunt aproape **doisprezece** mii” (Pro TV, 26.III) – corect: *sunt aproape douăsprezece mii*;

● „vor sta **doisprezece** persoane într-o astfel de lojă” (Antena 1, 16.III) – corect: *vor sta douăsprezece persoane într-o astfel de lojă*;

● „șaptesprezece și **doisprezece** minute” (Antena 1, 25.III) – corect: *șaptesprezece și douăsprezece minute*;

● „domnu’ a lucrat doar **doisprezece** zile” (OTV, 4.III) – corect: *domnu’ a lucrat doar douăsprezece zile*;

● „douăzeci și **unu** de ore de coșmar” (Antena 3, 10.III) – corect: *douăzeci și una de ore de coșmar*;

● „douăzeci și **unu** de mii de nopți” (Antena 3, 21.III) – corect: *douăzeci și una de mii de nopți*;

● „patruzeci și **unu** de mii cinci sute de euro” (Antena 1, 25.III) – corect: *patruzeci și una de mii cinci sute de euro*;

● „cincizeci și **doi** de mii de euro” (Antena 3, 13.III) – corect: *cincizeci și două de mii de euro*.

Foarte rar se întâlnește dezacordul adjectivelor numerale simple, necompuse, în anumite contexte în care adjectivul numeral și substantivul nu sunt adiacente:

● „despre **unu**, două, trei, patru, cinci persoane” (Antena 3, 1.III) – corect: *despre una, două, trei, patru, cinci persoane*.

Rar, se folosește forma de feminin în locul celei de masculin, probabil din hipercorectitudine (teama de a nu greși):

● „o moțiune de cenzură semnată de **douăsprezece** parlamentari” (Realitatea TV, 9.III) – corect: *o moțiune de cenzură semnată de doisprezece parlamentari*;

● „patru lei și **douăsprezece** bani” (Realitatea TV, 23.III) – corect: *patru lei și doisprezece bani*.

Pentru exprimarea orei, numeralul *doi* și numeralele compuse cu *doi* trebuie să aibă forma de feminin. Am înregistrat și în această etapă de monitorizare folosirea greșită a formelor de masculin în astfel de contexte:

- „și-a luat fetița de dimineață, în jurul **orelor doisprezece**” (Antena 1, 24.III) – corect: *și-a luat fetița de dimineață, în jurul orei douăsprezece*.

5.1.3. Dezacordul lui *al*

Sunt două tipuri de utilizare greșită a formelor articolului genitival sau posesiv *al*: (i) utilizarea invariabilă a formei *a*, în orice context; (ii) utilizarea unei forme acordate greșit, cu alt element din enunț, prin atracție:

(i) • „din punct de vedere **a** dotării” (Antena 3, 3.III) – corect: *din punctul de vedere al dotării*;

- „cu reprezentanții Statelor Unite, **a** Franței și **a** Canadei” (Antena 3, 19.III) – corect: *cu reprezentanții Statelor Unite, ai Franței și ai Canadei*;

- „cu ajutorul unei scări mobile și **a** unei cange” (Pro TV, 2.III) – corect: *cu ajutorul unei scări mobile și al unei cange*;

(ii) • „a fost nevoie de un efort comun al polițiștilor români și **ai** celor spanioli” (Antena 1, 3.III) – corect: *a fost nevoie de un efort comun al polițiștilor români și al celor spanioli*;

- „program de vizitare **al** minorului” (Antena 1, 4.III) – corect în context: *program de vizitare a minorului*;

- „și vom avea, să zicem, un indiciu, [pauză] **a** faptului că ne interesează destul de mult aceste lucruri” (Europa FM, 11.III) – corect: *și vom avea, să zicem, un indiciu(,) al faptului că ne interesează destul de mult aceste lucruri*.

5.1.4. Dezacordul pronumelui relativ *care* în genitiv

Această greșală nu a apărut foarte frecvent în intervalul acestei monitorizări. Pronumele relativ *care* nu este acordat cu antecedentul său, ci cu un alt substantiv aflat în apropiere (acord prin atracție): „un restaurant-muzeu, **al** *cărei* manager este doamna...” (OTV, 26.III) – corect: *un restaurant-muzeu, al cărui manager este doamna...*

1.5. Dezacordul în caz al adjectivului

Am înregistrat foarte frecvent, la fel ca în etapele de monitorizare precedente, dezacordul în caz al adjectivului participial. În limba română, atunci când adjectivul este postpus, acordul în caz este „vizibil” doar la feminin singular, cazul dativ sau genitiv, unde adjectivul are o formă diferită de cea de nominativ sau acuzativ, formă omonimă cu cea de plural (cf. *o carte publicată – unei cărți publicate*). Tendința de pierdere a acordului în caz este atestată din stadii mai vechi ale limbii și este accentuată în limba actuală la adjectivele participiale (este rar întâlnită la adjectivele propriu-zise). Este, probabil, o greșală care se va întâlni și în etapele de monitorizare viitoare, dat fiind gradul său de răspândire:

- „conform prognozei **dată** de meteorologi” (Antena 3, 9.III) – corect: *conform prognozei date de meteorologi*;

- „din cauza alertei de tsunami **lansată** ceva mai devreme” (Antena 3, 11.III) – corect: *din cauza alertei de tsunami lansate ceva mai devreme*;

- „în cadrul unei ceremonii **prilejuită** de...” (Antena 3, 12.III) – corect: *în cadrul unei ceremonii prilejuite de...*;

- „nu vă rămâne decât să răspundeți provocării **lansată** de Antena 1” (Antena 1, 1.III) – corect: *nu vă rămâne decât să răspundeți provocării lansate de Antena 1*;

- „ale acestei ediții **consacrată** în integralitate aproape filmului” (TVR Cultural, 4.III) – corect: *ale acestei ediții consacrate în integralitate aproape filmului*;

• „Nenorocirea s-a produs din cauza unei scânteii **sărită** de la o centrală care funcționa pe bază de lemne” (Kanal D, 3.III) – corect: *din cauza unei scânteii sărite*;

• „în urma hotărârii **dată**” (TVR 1, 5.III) – corect: *în urma hotărârii date*.

Am întâlnit exemple de dezacord în caz și la forme adjectivale demonstrative, dar nu foarte frecvent:

• „sunt adeptu’ iubirilor **alea** cu un bilețel” (OTV, 28.III) – corect: *iubirilor ăloră*;

• „pe locul doi în clasamentul jucătorilor **cei** mai vizați” (Radio România Actualități, 30.III) – corect: *jucătorilor celor mai vizați*.

5.1.6. Alte dezacorduri

Grupăm aici diverse alte tipuri de dezacorduri mai puțin frecvente: (i) dezacordul pronumelui personal în cazul acuzativ, care dublează o sintagmă coordonată; (ii) dezacordul pronumelui semiindependent *cel* (în contextul respectiv, acordul s-a făcut cu substantivul sinonim *funcția*, de genul feminin); (iii) dezacordul pronumelui indefinit *unul*, care, acordat cu un substantiv neutru (*argumente*) și având numărul singular, ar fi trebuit să aibă forma *unul* (forma de feminin *una* apare prin atracția pluralului; la neutru plural, forma este omonimă cu cea de feminin plural):

(i) • „**îl** păcăliți pe Crin Antonescu, pe Ponta și pe cine mai vreți dumneavoastră” (10 TV, 10.III) – corect: *îi păcăliți pe Crin Antonescu, pe Ponta și pe cine mai vreți dumneavoastră*;

(ii) • „Preselecția nu e doar pentru postul de premier, ci și pentru **cea** de președinte al partidului” (Kanal D, 14.III) – corect: *Preselecția nu e doar pentru postul de premier, ci și pentru cel de președinte al partidului*;

(iii) • „**Una** din argumentele” (OTV, 6.III) – corect: *Unul dintre argumentele*.

Înregistrăm aici și utilizarea cu formă invariabilă, neacordată, a adjectivului *legat*, utilizat cu rolul unui conector de tip prepozițional, pentru a introduce un circumstanțial de relație. Fiind un adjectiv, acesta ar fi trebuit să fie acordat cu nominalul determinat. Utilizarea invariabilă trebuie pusă în legătură cu utilizarea sa drept conector:

• „Există vreo strategie **legat** de...” (Antena 3, 10.III) – corect: *Există vreo strategie legată de.../ în legătură cu...*;

• „...și ne dă mai multe amănunte **legat** de decizia magistraților” (Antena 3, 29.III) – corect: *...și ne dă mai multe amănunte legate de .../ în legătură cu...*

5.2. Care în loc de pe care

Ca și în etapele de monitorizare anterioare, utilizarea fără prepoziția funcțională *pe* a pronumelui relativ *care* cu funcție de complement direct este destul de frecvent înregistrată. Ea se întâlnește mai des în talk-show-uri, când jurnaliștii vorbesc liber și nu își anticipează mesajul:

• „telefonul mobil **care-l** aveau la ei” (Antena 3, 6.III) – corect: *telefonul mobil pe care-l aveau la ei*;

• „prețurile foarte mari **care** le-au găsit pe litoralul românesc” (Antena 3, 10.III) – corect: *prețurile foarte mari pe care le-au găsit pe litoralul românesc*;

• „cu incendiile **care**, iată, le vedem și acum în imagini” (Antena 3, 11.III) – corect: *cu incendiile pe care, iată, le vedem și acum în imagini*;

• „acel reactor **care** nu puteau să-l mai răcească” (Antena 3, 12.III) – corect: *acel reactor pe care nu puteau să-l mai răcească*;

• „măcar jumătate din respectul **care-l** au pentru...” (Antena 3, 15.III) – corect: *măcar jumătate din respectul pe care-l au pentru...*;

- „bolnavi internați la reanimare **care** mâine, mâine, ține minte, trebuie să vină să-i ia din salonul de reanimare” (Antena 3, 30.III) – corect: *bolnavi (...) **pe care** mâine (...) trebuie să vină să-i ia (...)*;
- „asta-i o chestiune **care** (...) nu știu cine-o poate suporta” (Antena 3, 30.III) – corect: *asta-i o chestiune **pe care** (...) nu știu cine-o poate suporta*;
- „ca să obțineți niște lucruri **care** poate ar fi trebuit să le obțineți în mod normal” (Realitatea TV, 3.III) – corect: *ca să obțineți niște lucruri **pe care** poate ar fi trebuit să le obțineți în mod normal*;
- „Știți că are un iubit **care-l** cheamă Adi” (Antena 1, 25.III) – corect: *Știți că are un iubit **pe care-l** cheamă Adi*;
- „din discuția **care** am avut-o înaintea emisiunii” (Europa FM, 2.III) – corect: *din discuția **pe care** am avut-o înaintea emisiunii*;
- „o sumă **care** mi-o trimitea în cont” (B1 TV, 22.III) – corect: *o sumă **pe care** mi-o trimitea în cont*;
- „toate plantele **care** le vedem la o florărie” (10 TV, 16.III) – corect: *toate plantele **pe care** le vedem la o florărie*;
- „în ciuda acestei puteri **care** v-o alocă și presa, și adversarii” (10 TV, 25.III) – corect: *în ciuda acestei puteri **pe care** v-o alocă și presa, și adversarii*;
- „ciorba aia **care** ați servit-o **pe** piscină Monicăi” (OTV, 4.III) – corect: *ciorba aia **pe care** ați servit-o la / lângă piscină Monicăi*;
- „înregistra bătaia **care** o încasa ăla” (OTV, 12.III) – corect: *înregistra bătaia **pe care** o încasa*;
- „...este cel **care-l** are împreună cu Oana” (OTV, 23.III) – corect: *...este cel **pe care-l** are împreună cu Oana*;
- „starea aia **care** v-a creat-o” (OTV, 27.III) – corect: *starea aia **pe care** v-a creat-o*;
- „s-a făcut o filmare **care** am primit-o noi recent” (OTV, 30.III) – corect: *s-a făcut o filmare **pe care** am primit-o noi recent*.

5.3. „Ca și martori”

Am întâlnit foarte frecvent utilizarea elementului *și* între prepoziția *ca* și substantiv. Dacă sensul subordonatului introdus prin *ca* este calitativ sau de relație, această utilizare a lui *și* este greșită. Este corectă utilizarea secvenței *ca și* doar pentru a introduce un subordonat comparativ (*El este la fel de înalt ca și mine*). Uneori, utilizarea acestui *și* parazită este motivată de dorința de a evita o cacofonie, dar greșeala este extinsă și la contextele în care nu se pune problema evitării unei cacofonii. Pentru a evita o cacofonie, se pot folosi prepoziția *drept* sau locuțiunea prepozițională *în calitate de*, dacă substantivul exprimă o calitate. Dacă este vorba de o relație, un punct de vedere, se pot folosi locuțiunile prepoziționale specifice: *din punctul de vedere*, *în ce privește* etc. Greșeala a fost întâlnită la majoritatea posturilor:

- „astăzi nu m-am dus **ca și** cumpărător” (Antena 3, 1.III) – corect: *astăzi nu m-am dus **în calitate de** cumpărător*;
- „noi ne întrebăm, **ca și** presă...” (Antena 3, 13.III) – corect: *noi, **presa**, ne întrebăm... / Noi ne întrebăm, **în calitate de** jurnaliști...;*
- „returnarea celor 50.000 de euro **ca și** TVA” (Realitatea TV, 10.III) – corect: *Returnarea celor 50.000 de euro **ca** TVA*;
- „există câteva modificări în zona respectivă **ca și** curent de aer” (Realitatea TV, 23.III) – corect: *Există câteva modificări în zona respectivă **în privința** curentului/ curenților de aer*;
- „**Ca și** bunici, ați vrea să luați fetița acasă?” (Pro TV, 6.III) – corect: ***Ca** bunici, ați vrea să luați fetița acasă?*

- „odată intrat în viața ta **ca și** clientă” (Prima TV, 27.III) – corect: *odată intrat în viața ta de clientă*;
- „să aibă **ca și** cauză” (B1 TV, 21.III) – corect: *să aibă drept cauză*;
- „cei doi vor primi **ca și** premiu o zi la cumpărături” (Kanal D, 2.III) – corect: *cei doi vor primi ca premiu o zi la cumpărături*;
- „dar **ca și** colaborator...” (10 TV, 25.III) – corect: *dar în calitate de colaborator...*;
- „De mâncat, din ce mâncați?... **Ca și** vase” (OTV, 4.III) – corect: *De mâncat, din ce mâncați?... Ca vase*;
- „Depinde și cum se va forma Irina **ca și** persoană” (OTV, 8.III) – corect: *Depinde și (de) cum se va forma Irina ca persoană*;
- „de ce-ar vrea fetița (...) doar **ca și** un venit” (OTV, 14.III) – corect: *de ce-ar vrea fetița (...) doar ca un venit*;
- „– **Ca și** proprietar, probabil. / – **Ca și** proprietar.” (OTV, 23.III) – corect: – *Ca proprietar, probabil. / – Ca proprietar*;
- „e o diferență destul de mare între ei **ca și** înălțime” (OTV, 29.III) – corect: *e o diferență destul de mare între ei ca înălțime*;
- „ceea ce trebuie să urmărești **ca și** guvernant [...] este un plan pe termen lung” (TVR 2, 10.III) – corect: *ceea ce trebuie să urmărești ca guvernant [...]*;
- „acest top al celor mai mari cutremure **ca și** magnitudine” (TVR 2, 11.III) – corect: *acest top al celor mai mari cutremure ca magnitudine*;
- „nu se mai puteau manifesta **ca și** intelectuali” (TVR Cultural, 15.III) – corect: *nu se mai puteau manifesta ca intelectuali*;
- „mă sperie pe mine **ca și** consumator” (TVR 2, 31.III) – corect: *mă sperie pe mine în calitate de consumator*.

5.4. Greșeli de utilizare a prepozițiilor și a locuțiunilor prepoziționale

5.4.1. „Din punct de vedere al...”

Potrivit regulilor gramaticale, dacă locuțiunea *din punct(ul) de vedere* este urmată de un substantiv în genitiv, substantivul *punct* trebuie să fie articulat cu articolul definit. Substantivul *punct* este nearticulat atunci când urmează un adjectiv (*din punctul de vedere al economiei vs din punct de vedere economic*). În limba actuală, se extinde utilizarea nearticulată a substantivului *punct*, locuțiunea tinzând să se generalizeze sub forma fixă *din punct de vedere*. Am întâlnit foarte frecvent, la toate posturile monitorizate, utilizarea nearticulată a substantivului *punct* în contextul unui substantiv în cazul genitiv:

- „din **punct** de vedere al infrastructurii” (Antena 3, 11.III) – corect: *din punctul de vedere al infrastructurii*;
- „din **punct** de vedere al vieții” (Antena 3, 11.III) – corect: *din punctul de vedere al vieții*;
- „din **punct** de vedere al măsurilor de protecție” (Realitatea TV, 15.III) – corect: *din punctul de vedere al măsurilor de protecție*;
- „Un dans atât de murdar din **punct** de vedere al ideilor” (Pro TV, 25.III) – corect: *Un dans atât de murdar din punctul de vedere al ideilor*;
- „mai ales din **punct** de vedere al armamentului” (Antena 1, 29.III) – corect: *mai ales din punctul de vedere al armamentului*;
- „din **punct** de vedere al dosarului pe care trebuie să-l faci pentru un credit” (Europa FM, 30.III) – corect: *din punctul de vedere al dosarului*;
- „din **punct** de vedere al dimensiunilor” (B1 TV, 26.III) – corect: *din punctul de vedere al dimensiunilor*;

- „bat clar din **punct** de vedere al ministerelor” (OTV, 12.III) – corect: *bat clar din punctul de vedere al ministerelor*;
- „cel care conduce din **punct** de vedere al procedurii” (OTV, 12.III) – corect: *cel care conduce din punctul de vedere al procedurii*;
- „eu discut din **punct** de vedere al psihologiei” (OTV, 30.III) – corect: *eu discut din punctul de vedere al psihologiei*;
- „din **punct** de vedere al discursurilor” (TVR 1, 16.III) – corect: *din punctul de vedere al discursurilor*;
- „din **punct** de vedere al costurilor” (TVR 1, 30.III) – corect: *din punctul de vedere al costurilor*;
- „nu înseamnă foarte mult din **punct** de vedere al oamenilor” (TVR 2, 7.III) – corect: *nu înseamnă foarte mult din punctul de vedere al oamenilor*;
- „din **punct** de vedere al pieței” (TVR 2, 8.III) – corect: *din punctul de vedere al pieței*;
- „din **punct** de vedere al specialistului care a comentat atâtea” (TVR Cultural, 4.III) – corect: *din punctul de vedere al specialistului care a comentat atâtea*.

5.4.2. Absența prepoziției *de* după numerale

Conform normei gramaticale, numeralele de la 20 în sus nu se atașează direct substantivului, ci se construiesc cu prepoziția *de*. În textele scrise pe ecran, această prepoziție este omisă destul de frecvent:

- „8771 persoane” (Realitatea TV, 9.III) – corect: *8771 de persoane*;
- „în cazul pensiilor de peste o mie cinci sute lei” (Radio România Actualități, 30.III) – corect: *în cazul pensiilor de peste o mie cinci sute de lei*;
- „să poată fi adoptat la 30 zile după...” (Pro TV, 10.III) – corect: *să poată fi adoptat la 30 de zile după...*;
- „aproape 50 orașe din România” (OTV, 26.III) – corect: *aproape 50 de orașe din România*;
- „3,3 miliarde euro lipsă la pensii” (TVR 1, 4.III) – corect: *3,3 miliarde de euro lipsă la pensii*.

Uneori, am întâlnit prepoziția *de* după numerale de la 1 la 19 și numeralele compuse cu acestea, probabil din hipercorectitudine:

- „vor scoate din buzunar mai bine de 1,8 de lei” (Antena 1, 30.III) – corect: *vor scoate din buzunar mai bine de 1,8 lei*;
- „Românii vor putea cumpăra carne de miel cu 15 de lei kg” (OTV, 3.III) – corect: *Românii vor putea cumpăra carne de miel cu 15 lei/kg*.

5.4.3. Folosirea unei prepoziții neadecvate în context

Această greșeală se produce, de obicei, prin suprapunerea mentală a mai multor tipare de construcție. Astfel, prepoziția specifică unui anumit tipar este înlocuită cu alta:

- „ca să ne aducem aminte cu toții **despre** acest subiect” (10 TV, 5.III) – corect: *ca să ne aducem aminte cu toții de acest subiect*;
- „asta ca să ne amintim și **despre** o secvență alături de Gheorghe Dinică” (TVR 2, 28.III) – corect: *asta ca să ne amintim și de o secvență alături de Gheorghe Dinică*;
- „care este acuma **în** telefon” (OTV, 13.III) – corect: *care este acuma la telefon*;
- „aș vrea să vă rog să rămâneți **în** telefon” (OTV, 16.III) – corect: *aș vrea să vă rog să rămâneți la telefon*;
- „specialist **pe** perioada regimului comunist” (TVR Cultural, 8.III) – recomandat: *specialist în istoria regimului comunist*;

- „TRAIAN BĂDULESCU, consultant **pe** turism” (TVR Cultural, 10.III) – recomandat: *TRAIAN BĂDULESCU, consultant în domeniul turismului/pe* turism.

În contextul următor, nu ar fi trebuit utilizată prepoziția *cu*, ci doar conjuncția *și*. Prepoziția *cu* a apărut prin suprapunerea mentală cu unele structuri de tipul *Ion și cu mine am plecat*, care permit asocierea *și cu* deoarece sensul construcției este unul comitativ (spre deosebire de *între... și...*):

- „dacă este vreo legătură între protestul lor **și cu** Codul Muncii” (Pro TV, 16.III) – corect: *dacă este vreo legătură între protestul lor și Codul Muncii*.

5.5. Greșeli de utilizare a conjuncțiilor și a locuțiunilor conjuncționale

5.5.1. Ca să în loc de să

Am înregistrat câteva contexte în care, în locul conjuncției *să*, a fost folosită conjuncția compusă *ca să*, pentru a introduce propoziții necircumstanțiale:

- „a fost greu să-l convingă pe Mititelu **ca să**-l lase să vină la Steaua” (Kanal D, 25.III) – corect: *a fost greu să-l convingă pe Mititelu să-l lase să vină la Steaua*;

- „nu o văd **ca să** îi dea copilului o educație” (OTV, 14.III) – corect: *nu o văd să îi dea copilului o educație*;

- „dumneavoastră v-ar conveni **ca să** vină o altă vrăjitoare” (OTV, 16.III) – corect: *dumneavoastră v-ar conveni să vină o altă vrăjitoare*;

- „a încercat **ca să** vă plătească” (OTV, 27.III) – corect: *a încercat să vă plătească*.

5.5.2. Discontinuitatea elementelor corelative

Perechile corelative de conectori formate din conjuncții sau din adverbe presupun utilizarea împreună a elementelor corelative, în combinații fixe. Această regulă este adesea încălcată, mai ales în registrul oral, în care se acordă mai puțină atenție construcției enunțului. Greșelile înregistrate în această perioadă de monitorizare cuprind gruparea corelativă *atât..., cât și...* Este suprimată fie prima parte (*atât*), fie cea de a doua, adesea din cauza distanței destul de mari dintre cele două componente care sunt coordonate și a neatenției:

- „Au fost răniți destul de grav **atât cei din taxi**, care, practic, au fost și încarcerați, a fost nevoie de intervenția celor de la SMURD, de la Pompieri, de la Descarcerare, (...), **dar au fost răniți destul de grav și pasagerii** din autobuz” (Realitatea TV, 24.III) – corect: *Au fost răniți destul de grav atât cei din taxi (...), cât și pasagerii din autobuz*;

- „are nevoie de (...), **cât și** de o rețea seismică riguroasă” (Antena 1, 30.III) – corect: *are nevoie atât de (...), cât și de o rețea seismică riguroasă*;

- „Sporește și ponderea persoanelor cu vârste de peste 65 de ani în ansamblul populației, **cât și** numărul celor cu vârste de peste 80 de ani” (TVR 2, 21.III) – corect: *Sporește atât ponderea persoanelor cu vârste de peste 65 de ani în ansamblul populației, cât și numărul celor cu vârste de peste 80 de ani / Sporește și ponderea persoanelor cu vârste de peste 65 de ani în ansamblul populației, (precum) și numărul celor cu vârste de peste 80 de ani*.

5.5.3. Alte greșeli privind conectorii conjuncționali

În enunțul următor, prezența conjuncției *că* în locul lui *ca* are drept cauză probabil elipsa unui verb la modul indicativ sau condițional-optativ (*nu că vrem să lăudăm / nu că am vrea să lăudăm*). Greșeala are caracter accidental:

- „noi mai prezentăm din când în când programele astea guvernamentale [...] **nu că să** lăudăm guvernul” (TVR 2, 3.III) – corect: *noi mai prezentăm din când în când programele astea guvernamentale [...] nu ca să lăudăm guvernul*.

5.6. Anacolutul

Anacolutul este un fenomen de discontinuitate sintactică întâlnit mai frecvent în limba vorbită, când locutorul este pus în situația de a vorbi liber. Frazele încep cu un anumit tipar de construcție, apoi acesta este abandonat și fraza continuă cu un alt tipar de construcție. Discontinuitatea sintactică poate afecta doar o categorie gramaticală (cazul, numărul, persoana) sau întreaga structură a enunțului. Este o greșeală întâlnită destul de frecvent în perioada de monitorizare. Cauzele producerii acestei greșeli sunt legate, în special, de neanticiparea mesajului, dar și de neatenție (atenția locutorului este îndreptată spre alte lucruri):

- „unul tușește, **unu-l doare** burtica” (B1 TV, 24.III) – corect: *unul tușește, **pe unu-l doare** burtica;*
- „Astăzi **Adrian Severin... i se întinde o capcană** și el...” (10 TV, 22.III) – corect: *Astăzi **lui Adrian Severin... i se întinde o capcană** și el...;*
- „adică **faptul că** ți se oprește metabolismul, ți se încetinește, **sunt și riscuri uneori**” (10 TV, 29.III) – corect: *adică **faptul că** ți se oprește metabolismul, ți se încetinește, **prezintă și riscuri uneori;***
- „**cu banii** pe care-i are Eugenia, **abia-i ajung** să trăiască de pe o zi pe alta” (OTV, 26.III) – corect: ***banii** pe care-i are Eugenia **abia-i ajung** să trăiască de pe o zi pe alta / **cu banii** pe care-i are Eugenia, **abia poate** să trăiască de pe o zi pe alta;*
- „**ăia** mai în vârstă **le este frică**” (OTV, 27.III) – corect: ***ăloră/celor** mai în vârstă **le este frică;***
- „asta este o dovadă **care pot spune toți**: era cu noi acolo” (OTV, 27.III) – corect (de exemplu): *asta este o dovadă **pe care o pot confirma toți**: era cu noi acolo;*
- „Nimic nu-i perfect. Imposibil **care** să nu fi văzut ceva” (OTV, 27.III) – corect: *Nimic nu-i perfect. Imposibil **să nu fi văzut cineva ceva;***
- „în momentul în care a bruscat-o, atunci **fata i-a fost teamă**” (OTV, 27.III) – corect: *în momentul în care a bruscat-o, atunci **fetei i-a fost teamă;***
- „sunt oameni **care** ați spus dumneavoastră” (OTV, 27.III) – corect: *sunt oameni **despre care** ați spus dumneavoastră.*

5.7. Nemarcarea relațiilor sintactice din grupul nominal, în titluri

În titlurile și subtitlurile redactate în stil telegrafic se întâlnesc frecvent sintagme nominale în care relațiile sintactice dintre cuvinte nu sunt marcate. E vorba mai ales de contextele în care se precizează calitatea sau funcția unei persoane. Dăm mai jos câteva exemple întâlnite în perioada monitorizată, urmate de varianta corectă din limbajul curent. Fenomenul este foarte extins, întâlnindu-se la aproape toate posturile de televiziune, cu excepția TVR Cultural. Pentru aceste contexte, recomandăm, pe cât posibil, evitarea unei înșiriri de cuvinte fără marcarea relațiilor sintactice dintre ele, mai ales când aceste înșiriri sunt destul de extinse sau creează ambiguități.

- „organizator târg” (Antena 3, 7.III) – corect: *organizatorul târgului;*
- „membru Forumul Internațional al Romilor” (Antena 3, 24.III) – corect: *membru al Forumului Internațional al Romilor;*
- „medic Ambulanță” (Prima TV, 3.III) – corect: *medic la ambulanță;*
- „director școală” (Prima TV, 3.III) – corect: *directorul școlii;*
- „premier Spania” (Prima TV, 16.III) – corect: *premierul Spaniei;*
- „director general agenție turism Spania” (Prima TV, 27.III) – corect: *director general la o agenție de turism din Spania;*
- „câștigătoare concurs” (Prima TV, 29.III) – corect: *câștigătoare a concursului;*

- „director general firmă organizare evenimente” (Antena 1, 16.III) – corect: *director general al unei firme de organizare de evenimente*;
- „finanțator Steaua” (B1 TV, 7.III) – corect: *finanțatorul echipei Steaua / finanțatorul Stelei*;
- „reprezentant producător stații de epurare” (B1 TV, 13.III) – corect: *reprezentantul unui producător de stații de epurare*;
- „director General companie reciclare deșeurii” (B1 TV, 13.III) – corect: *director general al unei companii de reciclare a deșeurilor*;
- „analist companie securitate IT” (B1 TV, 24.III) – corect: *analist la o companie de securitate IT*;
- „lider Garda Secuiască” (10 TV, 15.III) – corect: *liderul Gărzii Secuiești*;
- „președinte Camera Deputaților” (TVR 1, 8.III) – corect: *președintele Camerei Deputaților*;
- „director Colegiul Tehnic Timișoara” (TVR 1, 11.III) – corect: *director al Colegiului Tehnic Timișoara*;
- „comandant nava Ștefan cel Mare” (TVR 1, 24.III) – corect: *comandant al navei Ștefan cel Mare*;
- „angajat restaurant” (TVR 2, 17.III) – corect: *angajat al unui restaurant/al restaurantului*.

5.8. Greșeli de utilizare a adverbului

În această etapă de monitorizare am înregistrat foarte rar greșeli accidentale de acord al adverbului:

- „sunteți **fermă** convinsă” (OTV, 27.III) – corect: *sunteți **ferm** convinsă*.

5.9. Greșeli privind cazul genitiv sau dativ al nominalelor

Am înregistrat, rar, utilizarea formei de genitiv în locul celei de dativ:

- „după formule recomandate și intelectualilor, deci **a profesorilor**” (Radio România Actualități, 17.III) – corect: *după formule recomandate și intelectualilor, deci **profesorilor***.

Tot rar am întâlnit și utilizarea pronumelui semiindependent *al* într-un context în care prezența sa este agramaticală, genitivul fiind adiacent articolului definit al substantivului regent:

- „sunteți posesoarele **a celor** mai frumoase poze” (Antena 1, 17.III) – corect: *sunteți posesoarele **celor** mai frumoase poze*.

III. Lexic, semantică

6. Greșeli de lexic și de semantică

6.1. Pleonasmul

Greșeala cel mai des întâlnită la nivel semantic este pleonasmul. Dintre exemplele de pleonasm înregistrate, menționăm:

- „le omoară **expresia mimicii**” (OTV, 25.III) – corect: *le omoară **expresia feței** / le omoară **mimica***;
- „și-au adus aportul doi avocați” (Pro TV, 2.III) – corect: ***au contribuit** doi avocați*;
- „**a început să purceadă** la executarea companiei Electrica” (Pro TV, 2.III) – corect: ***a început** executarea companiei Electrica / **a purces** la executarea companiei Electrica*;

- „își ține lucrurile într-o **pubelă de gunoi**” (Pro TV, 10.III) – corect: *își ține lucrurile într-o **pubelă***;
- „bârfe, insinuări, malpraxis în ceea ce privește **deontologia profesională** a unui gazetar” (10 TV, 30.III) – corect: *bârfe, insinuări, malpraxis în ce privește **deontologia** unui gazetar*;
- „noi **am colaborat împreună**” (TVR 2, 24.III) – corect: *noi **am colaborat***;
- „care are **propriul lui** ecran de computer” (Europa FM, 30.III) – corect: *care are **propriul** ecran / ecranul **lui** de computer*;
- „**drept pentru care** o să-l vedeți și pe Iri” (OTV, 17.III) – corect: ***drept care** o să-l vedeți și pe Iri*;
- „situația **rămâne în continuare** critică” (Prima TV, 28.III) – recomandat: *situația **rămâne critică** / situația **este în continuare** critică / situația **continuă să fie** critică*;
- „este nevoie ca el să **rămână în continuare** internat” (Antena 3, 7.III) – recomandat: *este nevoie ca el **să rămână** internat*;
- „Vestile **rămân** bune în continuare” (TVR 1, 12.III) – recomandat: *Vestile **rămân** bune*.

Pe lângă pleonasmul exemplificate, ușor de recunoscut, s-au înregistrat și exprimări redundante produse prin contaminarea unor construcții, precum: „Unii și-au uns vioara cu care cântau **acum șaiszeci de ani în urmă**” (Kanal D, 4.III) – corect: *Unii și-au uns vioara cu care cântau **acum șaiszeci de ani** / **cu șaiszeci de ani în urmă***;

6.2. Folosirea greșită sau „inutilă” a unui cuvânt în locul altuia

6.2.1. Necunoașterea formei cuvintelor

Unele greșeli înregistrate constau în utilizarea cuvintelor cu o formă incorectă:

- „nu se ducea **niciun paparazzi**” (Europa FM, 3.III) – corect: *nu se ducea **niciun paparazzo***;
- „**președenția**” (Europa FM, 14.III; Radio România Actualități, 30.III) – corect: ***președinția** (cf. **președinte**)*;
- „te mai gândești că ai **repercursiuni**” (OTV, 28.III) – corect: *repercusiuni*.

6.2.2. Modificarea structurii unor construcții fixate

În exemplele de mai jos, prin substituirea unuia dintre componente cu un sinonim, au fost alterate construcții deja fixate. Greșelile de acest tip au fost cauzate de suprapunerea inconștientă a două structuri asemănătoare semantic sau/și formal:

- „ca să o **predea pe mâna polițiștilor**” (Pro TV, 31.III) – corect: *ca să o **dea pe mâna polițiștilor** / ca să o **predea polițiștilor***;
- „nu sunt pregătiți să-și **facă venirea** pe lume” (Prima TV, 28.III) – corect: *nu sunt **pregătiți să-și facă apariția** / să **vină pe lume***;
- „dar e un crescător profesionist, cu asta-și **câștigă viața**, asta face” (Europa FM, 2.III) – corect: *dar e un **crescător profesionist, din/cu asta-și câștigă existența**, asta face*;
- „problema cu Libia, **spre diferență de** Iugoslavia, este că aici e o presiune foarte mare de timp” (TVR 2, 17.III) – corect: *Problema cu Libia, **spre deosebire de** Iugoslavia, este că aici e o **presiune foarte mare de timp***.

6.2.3. Cuvinte și construcții neadecvate semantic (de cele mai multe ori, mai „nobile”)

Din dorința de a se exprima mai elevat, au apărut cuvinte neadecvate din punct de vedere semantic, ca în exemplele:

- „Copiii pot să **servească** și prânzul” (Prima TV, 3.III) – corect: *Copiii pot să **ia** și prânzul*;

- „Maestrii bucătari din România, Israel și Finlanda **au susținut demonstrații** culinare” (TVR Cultural, 6.III) – recomandat: *Maestrii bucătari din România, Israel și Finlanda au făcut demonstrații culinare*;

- „să ne **supervizăm** tot timpul” [despre poziția corpului] (B1 TV, 12.III) – corect: *să ne controlăm / supraveghem [poziția corpului]*;

- „E **valabil la ceva** costumul ăsta, ajută la ceva?” (10 TV, 29.III) – corect: *E bun la ceva costumul ăsta, ajută la ceva?*

- „Seara nebună promisă de trupa Gogol Bordello **debutează** la aceeași oră cu Jurnalul nostru cultural” (TVR Cultural, 9.III) – recomandat: *Seara nebună promisă de trupa Gogol Bordello începe la aceeași oră cu Jurnalul nostru cultural*;

- „au stârnit atenția manifestările organizate de Institutul Cultural Român de la Paris, în cadrul Salonului cărții, care **vor debuta** mâine” (TVR Cultural, 17.III) – recomandat: *au stârnit interesul/ au atras atenția manifestările organizate de Institutul Cultural Român de la Paris, în cadrul Salonului cărții, care vor începe mâine*;

- „mesajul lui Isărescu este foarte clar **vizavi de** cursul de schimb” (TVR 2, 10.III) – recomandat: *mesajul lui Isărescu este foarte clar în ceea ce privește cursul de schimb*.

6.2.4. Utilizarea englezismelor și a calcurilor după engleză

Și în această perioadă de monitorizare au fost utilizate cuvinte, construcții și sensuri preluate din engleză în locul corespondentelor lor din română:

- „și au mers către **busuri** sau către alte mijloace de transport” (Antena 3, 16.III) – corect: *și au mers către autobuze sau către alte mijloace de transport*;

- „Vocea sa, extrem de **versatilă**, acoperă repertorii vaste” (TVR Cultural, 20.III) – corect: *Vocea sa, extrem de nuanțată/ expresivă/ flexibilă, acoperă repertorii vaste*. În limba română, adjectivul *versatil* are sensul „(despre oameni) care își schimbă cu ușurință părerile; nehotărât, nestatornic, schimbător, instabil”. Sensul pozitiv cu care este folosit acest adjectiv este calchiat după engleză și contrazice sensul curent din română;

- „România este **o locație** fierbinte pe harta negustorilor de sclavi sexuali” (Europa FM, 7.III) – recomandat: *România este un loc / o zonă fierbinte pe harta negustorilor de sclavi sexuali*;

- „Atâta **dedicație** rar s-a mai pomenit” (Kanal D, 2.III) – corect: *Atâta dăruire rar s-a mai pomenit*.

6.2.5. Alte greșeli de neadecvare contextuală accidentală: atracții semantice, diverse confuzii etc.

Astfel de greșeli apar în formulări precum:

- „Oana era o **frecventă** vrăjitoarelor” (OTV, 25.III) – corect: *Oana era o frecventatoare a vrăjitoarelor*;

- „putem **să născocim** printre hainele bunicii” (10 TV, 16.III) – corect: *putem să răscolim printre hainele bunicii*;

- „încercăm **să luăm un telefon, din cele multe care ne sună** acum” (Europa FM, 21.III) – recomandat: *încercăm să răspundem la un telefon, avem multe apeluri acum*;

- „să **faceți rost și de** posibilitățile de care **n-ați avut** după atâția ani” (10 TV, 25.III) – corect: *să faceți rost și de lucrurile de care n-ați avut parte după atâția ani*;

- „Ce s-ar întâmpla totuși dacă cineva ți-ar interzice muzica? Mi-a spus că ar avea, la rândul lui, un as în mânecă. **E vorba de penel. I-ar plăcea să devină scriitor**” (TVR Cultural, 9.III). În acest context, cuvântul *penel* (care simbolizează pictura, nu literatura) este confundat cu *pană*, prin care se sugerează preocupările din domeniul scrisului.

6.2.6. Greșeli constând în substituții lexicale care implică raporturi logice nefirești între cuvinte, propoziții

Prepoziția *datorită*, conform normelor în vigoare, ar trebui să introducă o cauză pozitivă. S-a înregistrat și de data aceasta utilizarea acestei prepoziții în contexte negative, în locul locuțiunii *din cauza* (recomandată pentru a introduce o cauză negativă):

- „aveți niște probe pe care nu le puteți arăta **datorită** conjuncturii” (OTV, 27.III) – corect: *aveți niște probe pe care nu le puteți arăta **din cauza** conjuncturii*;
- „Este o operațiune extrem de dificilă **datorită** locului foarte strâmt” (Pro TV, 9.III) – corect: *Este o operațiune extrem de dificilă **din cauza** locului foarte strâmt*;
- „acestea [accidentele] se întâmplă **datorită** unor persoane care...” (Pro TV, 26.III) – corect: *acestea [accidentele] se întâmplă **din cauza** unor persoane care...*;
- „Goian era să se prăbușească în vestiar **datorită** emoțiilor și **datorită** nervilor” (Pro TV, 26.III) – corect: *Goian era să se prăbușească în vestiar **din cauza** emoțiilor și **din cauza** nervilor*.

6.3. Repetiții

Repetițiile lexicale sunt supărătoare, de aceea ar fi trebuit evitate în contexte precum:

- „**locul** potrivit unde **vor avea loc** aceste forări” (Realitatea TV, 30.III) – posibilă soluție de evitare: *locul potrivit unde se vor face aceste forări*;
- „aceștia au **decis** definitiv această **decizie** de astăzi” (TVR 1, 31. III) – soluție de evitare: *aceștia au **dat** această **decizie** definitivă de astăzi*;
- „știrea asta este, de **fapt**, despre **faptul** că hamburgerul și cartofii prăjiți pierd teren” (TVR 2, 8.III) – soluție de evitare: *știrea asta este, **în realitate**, despre **faptul** că hamburgerul și cartofii prăjiți pierd teren*;
- „în zilele **următoare**, **urmând** a fi anunțate celelalte tranșe” (Europa FM, 14.III) – soluție de evitare: *în curând, **urmând** a fi anunțate celelalte tranșe*.